

Príslovia, Porekadlá, Pranostiky, Frazeologizmus :)

a) Pranostika

- Tematicky špecializované príslovie a porekadlo na oblasť poľnohospodárstva a meteorologické javy, vyjadrujúce pozorovania prírodných javov.

Napríklad:

Matej ľady láme.

Studený máj, v stodole raj.

Medardova (8. júna) kvapka štyridsať dní kvapká.

Katarína na ľade, Vianoce na blate.

Na sviatok sv. Doroty, bude snehu až po ploty.

Aký piatok, taká nedeľa.

b) Príslovie

- Ľudový frazeologizmus, obsahujúci v stručnom a zhustenom výroku poučný zámer.

Napríklad:

Pýcha peklom dýcha.

Kto má mrcha ženu, netreba mu chrenu.

Kto včas ráno stáva, plné truhly máva.

Sýte brucho na učenie hluché.

Sýty hladnému neverí.

Ako sa do hory volá, tak sa z hory ozýva.

Povraz je tvoj, ale krk je môj.

Čo sa pri pohárikú stalo, nech sa pri pohárikú aj dokoná.

O práci:

Čo môžeš urobiť dnes, neodkladaj na zajtra.

Práca odkladaná, nebýva dokonaná.

Odkladaná robota nikdy dobrá nebýva.

Na zajtra kto rád odkladá, nedosiahne to, čo hľadá.

Chytrá robota dobrá nebýva a náhlivá robota z rúk padá.

Dva razy meraj, raz strihaj; desať ráz si rozmysli a raz rob.

Kto vie plávať, v studni to neukáže.

Bez peria ťažko lietať.

Bez rebríka ani na pôjd nevyjdeš.

Vajcom skalú neroztrepáš.

Komu sa nelení, tomu sa zelení.

Až keď preskočíš, povedz hop.

Najskôr preskoč, potom hvízdaj.

Čas a trpezlivosť ruže prináša.

c) Porekadlo

- Ľudový frazeologizmus vyjadrujúci obrazným spôsobom istú situáciu, nejaký životný jav. Od príslovia sa líši tým, že nemá priamy mravoučný zámer. Má čisto obrazné, živé, alegorické určenie.

Napríklad:

Nosí drevo do hory.

Už je pozde, milý drozde.

Kto mlčí, ten svedčí.

Keď neprší, aspoň kvapká.

Láska hory prenáša.

Jablko ďaleko od stromu nepadne.

Láska prechádza cez žalúdok.

Hriech nejde do úst, ale z úst!

d) Frazeologizmus

- Ustálené slovné spojenie alebo viacslovný vetný obrat príznačového štylistického zafarbenia. Pôvodne sú frazeologizmy prostriedky ústnych jazykových prejavov, preto sa v umeleckej próze využívajú ako prvky hovorovosti či ľudovosti.

[Rým a funkcie rýmu: eufonická, rytmická, stavebná a sémantická, asonancia, rýmovka, druhy rýmov: ženský a mužský; združený \(párny\), striedavý, obkročný, prerývaný, postupný, tyrádový, sporadický](#)

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

- <https://www.ludoslovensky.sk/prislovia>.